

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ KONTROLĖS IR VEIKLOS AUDITO SKYRIAUS VIRŠININKAS

SPRENDIMAS

DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA DALINIO VEIKLOS VERTINIMO REZULTATŲ

2002 m.sausio 15 d. Nr. 2
Vilnius

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Kontrolės ir veiklos audito skyriaus viršininkas K. Širvaitis, išnagrinėjęs viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija dalinio veiklos vertinimo dokumentus,

NUSTATĖ

Viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau tekste - LRT) generalinis direktorius V.Milaknis 2001-07-12 sudarė paskolos sutartį Nr. 100060 su Norddeutsche Landesbank Girozentrale banku (toliau-NORD/LB banku), kurioje numatyta, kad NORD/LB bankas įsipareigoja paskolinti LRT 15 mln. Lt apyvartinėms lėšoms. Minėtoje paskolos sutartyje numatyta, kad LRT laiku negrąžinus paskolos ar jos dalies, nesumokėjus palūkanų, netesybų ar kitų sumų, kurias turi mokėti pagal sutartį bei nutraukus sutartį, bankas turi teisę visas LRT mokėtinas sumas neginčo tvarka, nesikreipiant į teismą ir be išankstinio įspėjimo nurašyti nuo visų LRT sąskaitų, esančių NORD/LB banke ir kituose Lietuvos ir užsienio bankuose, t.y. ir nuo valstybės biudžeto lėšų sąskaitos. Bankas taip pat turi teisę išieškoti paskolos gavėjo skolas bankui, nustatyta tvarka nukreipiant išieškojimą į paskolos gavėjo turta.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 1 str. 2 d., 2 str. 1 d., 15 str., Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 13 str. 1 d. 3 p., Lietuvos Respublikos biudžeto sandaro įstatymo 2 str. 1 d. ir 4 str., Lietuvos Respublikos 2001 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2001-07-12 įstatymo Nr. IX-454 redakcija) LRT generalinis direktorius V.Milaknis yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas. Biudžetinės sandaros įstatymo 10 str. 4 d. numatyta, kad valstybės biudžeto asignavimų valdytojai savo vardu negali skolintis ir prisiimti skolinių įsipareigojimų.

LRT pagal 1994-04-05 sutartį Nr.40 su Finansų ministerija, valstybės vardu buvo suteikta 1 442 795 SDR paskola. Pagal minėtą sutartį, 2001-09-30 LRT nebuvo gražinusi 2 258,9 tūkst. Lt. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo 3 str. 15 d., skolininkas, už kurio įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, be Finansų ministerijos raštiško leidimo neturi teisės prisiimti naujų turtinių įsipareigojimų pagal paskolos sutartis ar kitus įsipareigojamuosius dokumentus. LRT prisiimti naujus turtinius įsipareigojimus pagal 2001-07-12 paskolos sutartį Nr. 100060 su NORD/LB banku neturėjo Finansų ministerijos raštiško leidimo.

LRT generalinis direktorius V.Milaknis 2001-07-12 pasirašydamas paskolos sutartį Nr. 100060 su NORD/LB banku dėl 15 mln. Lt paskolos pažeidė:

- kaip valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, Biudžeto sandaros įstatymo 10 str. 4 d. nuostata, kad valstybės biudžeto asignavimų valdytojai savo vardu negali skolintis ir prisiimti skolinių įsipareigojimų;

- Valstybės skolos įstatymo Nr. 1-1508 15 str. nuostata, kad skolininkas, už kurio įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, be Finansų ministerijos raštiško leidimo neturi teisės prisiimti naujų turtinių įsipareigojimų pagal paskolos sutartis ar kitus įsipareigojamuosius dokumentus.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 17 p. reikalavimą, kad naudoti valstybės biudžeto lėšas (įskaitant ir papildomai skirtas tais metais) be patvirtintos valstybės išlaidų sąmatos draudžiama, papildomai skirti 7,5 mln. Lt valstybės biudžeto asignavimai 2001 m. rugpjūčio - spalio mėn. buvo naudojami be patikslintos pajamų ir išlaidų sąmatos. Taigi LRT generalinis direktorius V.Milaknis nevykdė Valstybės kontrolės 2001-05-16 sprendimo Nr. 33 "Dėl viešosios įstaigos "Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija" 1999 metų antrojo pusmečio - 2000 metų veiklos vertinimo" 3.2. p. įpareigojimo užtikrinti įstatymų bei kitų teisės aktų laikymąsi naudojant valstybės biudžeto lėšas.

LRT taryba 2001-05-22 posėdyje nutarė „įvesti ir patvirtinti generalinio direktoriaus pavaduotojo, finansų ir ekonomikos direktoriaus pareigybę". LRT generalinio direktoriaus 2001-05-25 įsakymu Nr. 82 patvirtinta Finansų ir ekonomikos departamento struktūra ir numatyta, kad departamentui vadovaus departamento direktorius, kurio mėnesinė alga 5 950 Lt. LRT taryba 2001-06-05 patvirtino generalinio direktoriaus pavaduotojo, finansų ir ekonomikos direktoriaus pareigoms Editą Valickaitę.

LRT generalinis direktorius V.Milaknis 2001-06-06 pasirašė sutartį su UAB „Arthur Andersen" (toliau - konsultantai), pagal kurią „konsultantai siūlo savo darbuotojų turinčių patirtį ir žinias finansų srityje konsultacijų finansiniais klausimais paslaugą". LRT generalinio direktoriaus 2000-10-19 įsakymu Nr. 168 patvirtintos Sutarčių rengimo tvarkos 18 p. numatyta, kad visi sutarčių

projektai turi būti vizuojami vyriausiojo finansininko ir teisininko, tačiau minėtos sutarties projektas vyriausiojo finansininko ir teisininko nevizuotas. Konsultantai šių paslaugų atlikimui paskiria savo darbuotoją Editą Valickaitę, kurią prieš sutarties pasirašymą, t.y. 2001-06-05, LRT taryba patvirtino generalinio direktoriaus pavaduotojo, finansų ir ekonomikos direktoriaus pareigoms.

LRT tarybai paskyrus generalinio direktoriaus pavaduotojo finansų ir ekonomikos direktoriaus pareigoms E.Valickaitę, LRT generalinis direktorius V. Milaknis darbo sutarties su ja nesudarė. Pagal LRT įstatų 9.8 p. su generalinio direktoriaus pavaduotojais sudaroma darbo sutartis generalinio direktoriaus 5 metų kadencijos laikotarpiui. Pagal Lietuvos Respublikos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 10 str. 4 d. reikalavimus LRT generalinis direktorius V. Milaknis, nesudaręs darbo sutarties su E.Valickaitę, turėjo kreiptis į tarybą su motyvuotu prašymu persvarstyti 2001-06-05 tarybos nutarimą. Generalinis direktorius V.Milaknis 2001-07-16 įsakymu Nr. 98 pakeitė 2001-05-25 įsakymu Nr.82 nustatytą Finansų ir ekonomikos departamento struktūrą, panaikindamas departamento direktoriaus etatą. Vadovaujantis Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 10 str. 1 d. 17 p., LRT taryba nustato generalinio direktoriaus pavaduotojų skaičių, todėl generalinis direktorius V.Milaknis, panaikindamas Finansų ir ekonomikos departamento direktoriaus etatą, viršijo jam suteiktus įgaliojimus ir neužtikrino LRT tarybos priimtų nutarimų vykdymo, nors pagal Lietuvos Respublikos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 10 str. 3 d. nuostatą tarybos nutarimai LRT administracijai yra privalomi.

Tikrinimo metu, t.y. 2001-11-27, LRT taryba pripažino netekusiais galios tarybos 2001-05-22 ir 2001-06-05 nutarimus dėl generalinio direktoriaus pavaduotojo, finansų ir ekonomikos direktoriaus pareigybės ir E.Valickaitės paskyrimo minėtoms pareigoms.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr. 179 patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 9 p. numatyta, kad pinigus galima išmokėti darbuotojams (atskaitingiems asmenims), kuriuos vadovas paskyrė atlikti ūkines operacijas. Minėtose taisyklėse taip pat numatyta, kad atskaitingų asmenų atsiskaitymo su buhalterija tvarką ir terminus nustato finansininkas, o tvirtina vadovas. Atskaitingų asmenų atsiskaitymo su buhalterija tvarka ir terminai LRT nenustatyti ir nepatvirtinti, o pinigai atskaitingiems asmenims iš kasos išmokami be vadovo paskyrimo. Už minėtų taisyklių laikymąsi, vadovaujantis minėtų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 30 p., atsakingi LRT generalinis direktorius V. Milaknis bei Finansų ir ekonomikos departamento finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus vyriausioji finansininkė N. Žebrauskienė.

LRT tarybos pirmininkas M.Martinaitis Valstybės kontrolę 2001-11-20 raštu Nr. 45 informavo, kad už posėdžius tarybos nariams 2001 metais buvo apmokama vadovaujantis Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos 1996-11-15 protokolo Nr. 2 3 punkto nuostata, kurioje numatyta „parengti tarybos išlaidų sąmatą apmokėjimui už posėdžius tarybos nariui po 10 BMA,

tarybos pirmininkui taikant koeficientą 2, o pirmininko pavaduotojui koeficientą 1,5".

Apmokėjimo už posėdžius tvarka LRT tarybos nariams nekonkreči. Nedalyvavusių posėdyje LRT tarybos narių darbo užmokesčio dalis 2001 m. sausio - spalio mėn. buvo paskirstoma kitiems - posėdyje dalyvavusiems - tarybos nariams. Kiekvienam LRT tarybos nariui 2001 metų sausio - spalio mėnesiais už dalyvavimą viename posėdyje priskaičiuotas užmokestis sudarė nuo 207,2 Lt iki 647 Lt. Patikrinus LRT tarybos pirmininko M. Martinaičio kas mėnesį buhalterijai teikiamus duomenis dėl apmokėjimo už tarybos narių darbą ir dalyvavusių posėdžiuose LRT tarybos narių pasirašytus posėdžių protokolų priedus, nustatyta, kad 2001 metų sausio, balandžio – rugpjūčio mėnesiais 4 tarybos nariams, nedalyvavusiems iš viso 8 posėdžiuose (nepasirašiusiems ant posėdžių protokolų priedų), LRT tarybos pirmininko M. Martinaičio buhalterijai teikiamuose raštuose nurodyta apmokėti kaip dalyvavusiems šiuose posėdžiuose, o 3 tarybos nariai, pasirašę ant posėdžių protokolų priedų kaip dalyvavę posėdžiuose, neįtraukti į LRT tarybos pirmininko buhalterijai teikiamus tarybos narių sąrašus.

Aiškios apmokėjimo už LRT tarybos narių darbą tvarkos nebuvimas ir dviejų duomenų šaltinių apie tarybos narių dalyvavimą tarybos posėdžiuose neatitikimas rodo, kad šiuo atveju nebuvo vykdomos vidaus kontrolės procedūros.

Atsižvelgdamas į tai, kad LRT taryba 2001-11-27 pripažino netekusiais galios tarybos 2001-05-22 ir 2001-06-05 nutarimus dėl generalinio direktoriaus pavaduotojo, finansų ir ekonomikos direktoriaus pareigybės ir E. Valickaitės paskyrimo minėtoms pareigoms ir vadovaudamasis Valstybės kontrolės įstatymo 35 straipsniu, Valstybės kontrolės Kontrolės ir veiklos audito skyriaus viršininkas K. Širvaitis

NUSPRENDĖ:

1. Informuoti Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetą apie tikrinimo metu nustatytus teisės aktų pažeidimus viešojoje įstaigoje Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija.

2. Įpareigoti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirmininką M. Martinaitį teikti tarybai svarstyti klausimus dėl:

2.1. Viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija generalinio direktoriaus V. Milaknio patraukimo drausminėn atsakomybėn už įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus;

2.2. tikslaus apmokėjimo LRT tarybos nariams už posėdžius nustatymo.

3. Įpareigoti viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija generalinį direktorių V. Milaknį:

3.1. imtis priemonių tikrinimo metu nustatytiems teisės aktų pažeidimams pašalinti;

3.2. užtikrinti, kad būtų laikomasi Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių ir vykdomos vidaus kontrolės procedūros.

4. Siūlyti viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija generaliniam direktoriui V.Milakniui atsižvelgti į kitus Valstybės kontrolės 2001-12-22 ataskaitoje Nr. 210-18 pateiktus siūlymus.

5. Įpareigoti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirmininką M.Martinaitį ir generalinį direktorių V. Milaknį informuoti per tris mėnesius Valstybės kontrolės Kontrolės ir veiklos audito skyrių apie sprendimo vykdymą.

Šis sprendimas per 10 dienų nuo jo gavimo gali būti apskūstas valstybės kontrolieriui arba jo pavaduotojams.

Sprendimas siunčiamas Viešajai įstaigai Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybai ir Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui.

Kontrolės ir veiklos audito skyriaus viršininkas

Kęstutis Širvaitis